روزنامه صبح ایران
وطن امروز
VATANEMROOZ.IR

دوشنبه | ۱۹ مهر ۱۴۰۰ | ٤ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ | ۱۱ اکتبر ۲۰۲۱ | سال سیزدهم | شماره ۳۳۲۲ | ۸ صفحه | ۳۰۰۰ تومان

| ۱۱۸۲ سال و ۳۵۱ روز گذشت |

VATAN-E-EMROOZ | VOL.13 | NO.3322 | MON.OCT.11, 2021 | ISSN:2008-2886

گفت‌وگو با ناصر امانی درباره بدهی سنگین دوره پنجم مدیریت شهری

ارثیه نامیمون ۵۵ ●●●●●●●●●●● تومانی

صفحه ۴

عبدالقدیر خان، پدر بمب هسته‌ای پاکستان در ۸۵ سالگی درگذشت

درگذشت خان امنیت

صفحه ۷

رئیس سازمان انرژی اتمی: میزان ذخیره اورانیوم با غنای ۲۰ درصد کشور از ۱۲۰ کیلوگرم عبور کرد

میزان ذخیره اورانیوم غنی‌شده ۶۰ درصد: ۲۰ کیلوگرم

دُرهای غلتان

بازسازی توان هسته‌ای، تقویت بازدارندگی و ایجاد توازن در مواجهه با آمریکا؛ تا دشمن بترسد!

صفحه ۲

میثم دلخانی و محمدرضا گرایی هم طلا گرفتند

عملکرد بی‌سابقه کشتی فرنگی ایران در مسابقات جهانی نروژ با ۴ طلا و ۲ برنز

بنا به معدن طلا زد

صفحه ۶

نقش پاکستان در تحولات اخیر افغانستان

یادداشت

عماد هـلالات: خـروج آمریکا از افغانسـتان باعث شده نقش کشورهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای در افغانستان بیش از گذشته شود. در این میان کشورهای همسایه افغانستان نقش بسیار تأثیرگذاری در فرآیند تحولات این کشور با توجه به قومیت‌های افغانستان دارند.

پاکسـتان از جمله کشورهایی است که در تحولات افغانستان با توجه به همسایگی با این کشور و همچنین از بعد ایدئولوژی ارتباط تنگاتنگی دارد و به دلیل ارتباط با طالبان و شبکه حقانی بر فرآیند تحولات این کشور بسیار تأثیرگذار است. سازمان اطلاعات پاکستان (ISI) و ارتش این کشور از دیرباز با شبکه حقانی ارتباط نزدیک داشته‌اند و خروج آمریکا از افغانستان بر دامنه حضور این ۲سازمان افزوده است.

■ روابط پاکستان و افغانستان با محوریت طالبان

تاریخ مناسبات افغانستان و پاکستان فراز و نشیب‌های طولانی دارد و می‌توان با اطمینان، میراث دوران استعمار را در آنها مشـاهده کرد. افغانسـتان و پاکستان هر دو کم‌وبیش از نقش و تأثیر خود در صحنه مبادلات جهانی اطلاع دارند. این ۲ کشور با وجود پیوندهای عمیق نژادی و فرهنگی همواره تاریخی پرتنش داشـته‌اند که دلیل عمـده آن اختلاف‌های ارضی میان ۲ کشـور و داعیه ارضی پاکستان نسبت به افغانستان است و نشانه پایدار این اختلاف، خط دیورند است.

از طرفی این اختلاف ریشه در ماجرای قومیت دارد و نماد آن مساله پشتونستان است که سبب شده از همان ابتدا، افغانستان نسبت به سیاست‌های پاکستان نگرشی منفی پیدا کند. قرارداد خط مرزی دیورند که سال ۱۸۹۳ بین بریتانیای آن زمان که هند را در استعمار خود داشت توسـط امیر عبدالرحمن خان، پادشاه افغانستان امضا شـد، در هیچ مقطعی از تاریخ مورد قبول افغان‌ها قرار نگرفته است.

از آن زمان تاکنون روابط پاکستان و افغانستان فراز و نشیب‌های زیادی داشته است. با تشکیل گروه طالبان افغانستان و حضور این گروه در مدارس کویته پاکستان برای تعلیم و تربیت، روابط افغانسـتان و پاکستان وارد مرحله‌ای جدیدی از حیات خود شد. پاکستان به رغم همکاری‌های اولیه با جامعه بین‌المللی علیه تروریسم، همچنان روابط خود با طالبان و گروه حقانی که یکی از متحدان جدی طالبان است را ادامه داد. به عنوان نمونه ژنرال حمید گل، رئیس سابق ISI در مصاحبه با اشپیگل صریحـا اعلام کرد: ما طالبان را به وجود آوردیم و فعلا نیز آنان را ناجیان آزادی می‌دانیم و استراتژی پاکستان آن است که در افغانستان دولتی به وجود بیاید که تحت نظر پاکستان حرکت کند.

عمران خان، نخسـت‌وزیر پاکستان از ۶ ماه قبل از تصرف کابل توسط طالبان در مقام سخنگوی این گروه عمل کرده و با دعوت رهبران سیاسی با نفوذ افغان به پاکستان درصدد جلب همسویی آنها با حمله احتمالی طالبان بود. وی قبل از تسلط طالبان بر افغانستان بیان داشت: «تا محمد اشرف غنی استعفا ندهد، طالبان صلح نخواهد کرد». در کنار طالبان وجود مهاجران و گروه‌های قومی مشترک، زمینه را برای پاکستان فراهم کرده است تا آسان‌تر در تعیین سرنوشت و امور افغانستان دخالت کند. اینها همه نشان از تأثیرگذاری عمیق پاکستان در افغانستان دارد.

با توجه به آنچه ذکر شد، نقش و تاثیرگذاری پاکستان در قبال افغانستان عمیق‌تر و پیچیده‌تر از آن است که در سـطح روابط رسمی بین ۲ کشـور خلاصه شود و بدیهی است هر دولتی در کشور مستقر باشد سیاست خارجی افغانسـتان باید همواره پاکسـتان را به عنوان همسایه و بازیگر موثر در منطقه درنظر داشته باشد زیرا براساس واقعیت‌های عینی و تاریخی ثابت شده استراتژی خصومت با پاکستان نتیجه نداده و بدون همکاری صادقانه پاکستان و تعامل و سازش از راه دیپلماتیک با این کشور، ثبات دولت و برقراری امنیت در افغانستان بسیار دشوار می‌نماید. حال با قدرت گرفتن طالبان در افغانستان روابط پاکستان با این گروه بیش از گذشته خواهد بود.

■ پاکستان از طالبان چه می‌خواهد؟

روابط پاکستان با طالبان بسیار عمیق‌تر از روابط بین ۲ حکومت است. پاکستان طالبان را به عنوان ابزار رسمی خود برای رسـیدن به اهداف داخلی و منطقه‌ای، بویژه همسایگان می‌بیند. حمایت پاکستان از طالبان در راستای ۴ هدف استراتژیک این کشور قرار می‌گیرد.

۱- قدرت گرفتن طالبان در افغانسـتان باعث می‌شود این گروه بتواند با هسته طالبان پاکستان که به دنبال تجزیه‌طلبی در پاکستان است، مبارزه کند. تشکیل دولت همسو در افغانستان مبارزه با طالبان پاکستان را بیش از گذشته فراهم می‌کند.

۲- از زمان استقلال پاکستان، روابط این کشور با هند بر سر ۲ منطقه راهبردی جامو و کشمیر بسیار شکننده بوده و بارها و بارها این ۲ کشور هسته‌ای در آستانه یک جنگ تمام‌عیار قرار گرفته بودند. جمعیت مسلمان این منطقه ۱۳ میلیون نفر برآورد شده است. با لغو ماده ۳۷۰ قانون اساسی هند مبنی بر خودمختار بودن این منطقه و تغییر بافت جمعیتی آن، تنش‌ها بین هند و پاکستان افزایش یافت. طالبان فرصت بسیار مناسبی برای پاکستان است که می‌تواند با توجه به همسایگی این منطقه با افغانستان، فشار بیشتری به هند وارد کند.

۳- افغانستان می‌تواند کانال ترانزیتی و اقتصادی مناسب با سایر کشورها باشد، این در حالی است که دولت‌های قبلی افغانستان با توجه به مشکلات متعدد با پاکستان اجازه ایجاد یک خط محوری اقتصادی از افغانستان به سمت آسیای مرکزی را نمی‌دادند. با توجه به عضویت پاکسـتان در سازمان شـانگهای و روابط با کشورهای آسیای مرکزی که عضو این سازمان هستند، افغانستان به عنوان یک پل ارتباطی بین شـبه‌قاره هند و آسیای مرکزی محسوب می‌شود.

۴- طالبان می‌تواند به عنوان ابزار نیابتی پاکسـتان در برقراری موازنه قوا با سایر کشورهای منطقه از جمله ایران باشد. با توجه به رقابت‌های جمهوری اسلامی و پاکستان و نقش تأثیرگذار ارتش و دستگاه اطلاعاتی پاکستان در سیاست خارجی این کشور، طالبان می‌تواند ابزاری بسیار مناسب برای سیاست‌های منطقه‌ای پاکستان باشد. در جنگ اخیر قره‌باغ، پاکستان با استفاده از شبکه حقانی طالبان نقش مهمی را در این جنگ داشـت. پاکستان کشور ارمنستان را به رسمیت نمی‌شناسد.

پاکسـتان به دنبال این است که با استفاده از شبکه حقانـی در طالبان که از شـاخه‌های تأثیرگذار در این گروه اسـت، بر فرآیند تحولات افغانستان تأثیر بگذارد. برای پاکستان از لحاظ سیاسی تشکیل دولت پشتو به رهبری طالبان، گزینه ایده‌آل محسوب می‌شود. پاکستان به هیچ وجه به دنبال تشکیل دولت فراگیر در افغانستان نخواهد بود و از مخالفان سرسخت حضور سایر قومیت‌ها در دولت آینده افغانستان است. به همین دلیل با تصرف پایتخت افغانستان توسط طالبان، سازمان جاسوسی ISI پاکستان، فعالیت خود را در افغانستان آغاز کرد؛ حضور رئیس دستگاه اطلاعاتی پاکستان در کابل، ۴ روز بعد از تصرف کابل در همین راستا ارزیابی می‌شود.

اینکه روابط آینده طالبان و پاکسـتان بعد از تصرف کابل به کدام سمت و سو خواهد رفت، عنصر زمان این مساله را آشکار خواهد کرد ولی پاکستان به هیچ وجه نمی‌خواهد فرصتی که بعد از ۲۰ سال دوباره نصیب این کشور شده است را از دست بدهد و قطعاً جزو اصلی‌ترین کشورهای تأثیرگذار بر روند تحولات افغانستان خواهد بود.

■ ایران و مدل مواجهه با پاکستان

مهم‌ترین نگرانی جمهوری اسلامی درباره وضعیت فعلی افغانسـتان عدم تشـکیل دولت فراگیر با حضور همه قومیت‌های افغان اسـت، یعنـی در این موضوع کاملا در نقطه مقابل سیاست‌ورزی پاکستانی‌ها درباره افغانستان قرار دارد. به همین دلیل از همان آغاز، ایران در گفت‌وگوهای خود با سـایر کشورهای تأثیرگذار در تحولات افغانسـتان بر رد هرگونـه قیم‌مآبی برای این کشور تأکید کرد.

تجربـه قیم‌مآبـی آمریکایی‌ها یـک تجربه کاملا شکسـت‌خورده است که سایر کشورها بویژه پاکستان باید از آن درس عبرت بگیرند.

تشکیل دولت فراگیر در افغانستان می‌تواند نگرانی‌های جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورها را درباره آینده این کشور تا حدودی برطرف کند.

ایران نباید بگذارد پاکسـتان نقش قیم‌مآبانه خود در افغانستان را تثبیت کند. این پیام از سوی مقامات ایرانی به طالبان باید منتقل شود که جمهوری اسلامی نقش حکومت خارجی در سیاسـت‌های افغانستان را نمی‌پسندد و این موضوع می‌تواند بر روابط میان ایران و افغانستان سایه بیندازد، علاوه بر این ایران نباید از موضع تشکیل دولت فراگیر کوتاه بیاید و این پیام به صورت رسمی به مقامات طالبان منتقل شود که دولت محدود به یک قوم یا گروه خاص مورد تایید جمهوری اسلامی ایران قرار نمی‌گیرد.

تیترهای امروز

نکات مهم پیام رهبر انقلاب در واکنش به حادثه تروریستی قندوز و ضرورت تأمین امنیت شیعیان

خط قرمز برای طالبان

- آیت‌الله سیستانی: کشورهای اسلامی ملت بی‌دفاع افغانستان را تنها گذاشته‌اند
- قالیباف: فتنه‌انگیزی‌های مذهبی-قومی پروژه جدید دشمنان مردم افغانستان است

صفحات ۲ و ۷

«وطن امروز» سناریوهای مختلف جایگزین ارز ترجیحی را بررسی می‌کند

هدفمندی ارز یارانه‌ای

صفحه ۵

تعلل در تعیین تکلیف مدیریت شرکت کشت و صنعت هفت‌تپه و ادامه اعتراض کارگران

داستان دنباله‌دار هفت‌تپه

صفحه ۳

نگاهی به سریال‌های پلیسی فاخر و مستندهای جدید این ژانر همزمان با هفته نیروی انتظامی

جای خالی پرمخاطب‌ها

صفحه ۸

نگاه

فشار دولت مکرون بر مسلمانان بیشتر می‌شود

به خاطر یک مشت رأی کثیف!

حنیـف غفـاری*: امانوئـل مکـرون روزبـه‌روز بیشـتر شانس خود را برای پیروزی در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۲۲ از دست می‌دهد. نظرسـنجی‌های صورت‌گرفته در فرانسه نشان می‌دهـد حزب متبـوع مکـرون (جمهوری به پیش) دیگر محبوبیتی نـزد رای‌دهندگان این کشـور ندارد و همین مسـاله، ۲ حزب سنتی سوسیالیست و محافظه‌کار را جهت حضور موثر در انتخابات ریاست‌جمهوری سال آینده ترغیب کرده است. بسیاری از تحلیلگران معتقدند کاخ الیزه بین سـال‌های ۲۰۲۲ تا ۲۰۲۷، در اختیار مکرون یا مارین لوپن، رهبر جبهه ملی فرانسـه قرار نخواهد داشـت و شـاهد نوعی بازگشت به عقب (احیای احزاب سنتی در مسند قدرت) در پاریس خواهیم بود.

مکرون نشـان داده اسـت برخلاف فرانسوا اولاند، رئیس‌جمهور سـابق فرانسه قصد ندارد قید شرکت در انتخابات ریاست‌جمهوری را بزند! او قصد دارد به هر ابزاری برای فربه کردن سـبد رای خود استفاده کند، حتی اگر در این معادله کثیف قدرت، جان میلیون‌ها مسلمان ساکن در فرانسه در معرض تهدید قرار گیرد! دولت مکرون شمشیر را برای مسلمانان (اعم از اتباع مسلمان، مهاجران و پناهجویان) از رو بسته است تا بلکه از این طریق، نژادپرستان افراطی و برخی ملی‌گرایان طرفـدار مارین لوپن را مجاب کند در انتخابات ریاسـت‌جمهوری پیش رو، آرای خود را به سود وی و حـزب «جمهوری به پیـش» به گردش درآورند. مکرون سال ۲۰۱۷ میلادی در دور دوم انتخابات سراسـری، دقیقا برعکس این بازی را پیاده کرد! در آن زمان مکرون از سوسیالیست‌ها و محافظه‌کاران و حتی حزب چپ افراطی خواست برای جلوگیری از پیروزی مارین لوپن و حاکمیت ملی‌گرایان افراطی بر کاخ الیزه، به وی رای دهند. او در پیاده‌سازی این بازی موفق بود!

ایـن بار برای سـال ۲۰۲۲ میلادی، مکرون می‌خواهـد بـه ناسیونالیسـت‌های افراطـی و نژادپرسـتان اثبات کند اگر به دنبال بدرفتاری علیه مهاجران و مسـلمانان و یکدست‌سـازی نژادی در کشورشان هستند، کسی بهتر از او پیدا نمی‌کنند! او از سـال ۲۰۱۹ میلادی، بدرفتاری سیستماتیک با مسلمانان را آغاز کرد. این روند فاجعه‌آمیز اکنون به نقطه اوج خود رسیده است. ماه مارس امسـال (۲۰۲۱)، این ائتلاف جهانی شـکایت مفصلی به اورزولافـن درلاین، رئیس کمیسیون اروپا ارائه کرده و خواستار اتخاذ تدابیر فوری علیه فرانسه به دلیل اقدامات اسلام‌هراسانه دولت این کشور شده است.

ادامه در صفحه ۶